

Salon karavaanareiden 5 päivän matka Liettuaan 9. – 13.6.2010

Keskiviikko 9.6. Salosta Vilnaan

Virkeät matkalaiset heräsivät pilvipoutaiseen aamuun ja starttasivat Salon torilta keskiviikkona klo 5. Bussiin poimittiin lisää matkustajia Suomusjärveltä ja vielä Helsingistä kunnes pääluku oli sovittu 40. Sinikka Koivunen oli kerännyt porukan kokoon ja toimi henkisenä matkanjohtajana. Tällä reissulla ajettiin sen verran pitkiä matkoja, että bussinkuljettajaksi lähti aiemmilta matkoilta tutun Charter Linen Seppo Rantasen lisäksi Jaska Telenius. Pärnusta tuli vielä mukaan opas Maija Erisalu.

Keskiviikkona oli varauduttu pelkästään matkantekoon. Tavoitteena oli vain ehtiä yöksi Vilnaan. Silti monipuolinen ja mukava päivä tästä siirtymäpäivästäkin muodostui.

Tallink Silja lähti Helsingin länsisatamasta 7:30 ja meillä oli sopivaa aikaa nauttia aamiainen – aamun ensimmäinen tai toinen. Väitti joku aamiaistaan ensimmäiseksi, vaikka puolison mukaan oli kyllä aamulla kotona tullut kunnon voileivät vetäistyä. Mutta kenenpä muistikoneisto vielä neljän aikaan aamulla kunnolla käynnistyisikään.

Tallinnasta on matkaa Vilnaan 562 km. Se sujui rattoisasti, kun pysähdyimme asianmukaiset kahvi-, jäätelö-, olut, tupakka- ja wc- ja ruokailutauot parin tunnin välein. Tallinnasta starttasimme kohti etelää vähän ennen klo kymmentä. Tiellä E 67 ensimmäinen taukopaikka oli Halinga-motelli-ravintola Virossa. Maija nousi sen jälkeen bussiin Pärnusta. Maija on virolainen eläkeläinen, puhuu hyvin suomea ja venäjää sekä hiukan liettuaa ja luullakseni latviaakin ja tekee matkaoppaan töitä freelancerina. Hän on tuttu Salon karavaanareille jo aiemmilta matkoilta.

Seuraava tauon paikka oli Viron puolen raja-asemalla. Siinä sai vaihdettua matkavaluuttoja, ken ei ollut vaihtanut jo kotona. Viron ja Latvian raja-asemien läpi ajettiin n. 13.30. Mitään tarkastuksia tai kyselyitä ei rajalla ollut – eikä muillakaan rajoilla koko matkan aikana.

Näissä Baltian maissa saattaa hämmennys joskus yllättää: mikä maa ja mikä valuutta, latit vai litit. Tässä kohdin asia menee hyvin yksinkertaisesti ja loogisesti: sama kirjain maassa ja valuutassa ja maat aakosjärjestyksessä meiltä päin katsoen. Latviassa latit ja Liettuassa litit, a ennen i:tä ja Latvia ennen Liettuaa.

Tie Pärnusta Latvian pääkaupungin Riian lähistölle kulkee aivan meren tuntumassa mutta meri ei ole juurikaan näkyvissä. Riian kohdalla ajoimme ohitustietä. Ruokailimme Latvian puolella 14.30 – 15.30 jonkinlaisessa tavernassa. Ruokailu oli varattu etukäteen. Viimeisen kahvitauon ennen Vilnaa pidimme Liettuan puolella parikymmentä kilometriä rajalta klo 18 aikaan. Paikassa oli poneja, strutseja ja karhuja pihalla. Oppaamme Maija viihdytti ja valisti meitä matkalla kertomalla Baltian maiden historiasta ja nykypäivästä. Virkeinä vaikka pitkän ajon päätteeksi saavuimme Liettuan pääkaupunkiin Vilnaan hyvissä ajoin jo 20.30.

Ajoreitti meni suunnilleen näin: Tallinnasta suoraan etelään tietä E 67 Viron ja Latvian läpi kunnes Liettuassa Panevesys-nimisen kaupungin jälkeen erkanimme itään päin Vilnaan johtavalle tielle E 272. Liettuan puolella oli laajoja peltoaukeita ja ne olivat viljelykäytössä. Heinän ja rehuntekoa oli menossa. Liettua on hyvin peltovaltaista maata, metsä % on 20 luokkaa (Suomessa huomattavasti enemmän). Sää oli kirkasta pilvipoutaa aamupäivällä ja päivällä. Iltapäivällä sateli hiukan.

Torstai 10.6. Vilnassa

Hotellimme Congress Hotel oli vanha barokkityylinen rakennus, jossa oli koristeellinen julkisivu rautataoxxisine parvekkeineen, korkeat huoneet, hyvä palvelu ja erinomainen sijainti. Hotelli oli joen rannalla kävelymatkan päässä vanhasta kaupungista ja isosta modernista Europa-ostoskeskuksesta. Lisäksi aivan lähellä, sillan toisella puolella oli pienkauppa vettä ym. ostoksia varten.

Ohjelmassamme oli yhteinen kaupunkikierrros klo 10 – 14, jonka teimme osin bussilla ja osin jalan. Lyhyen bussimatkan päässä katsastimme kaupungin kauneimman kirkon, uskomattoman koristeellisen Pyhän Pietarin ja Paavalin kirkon, ja sen jälkeen suurimman kirkon eli Vilnan katedraalin. Katedraalin aukiolta siirryimme jalkaparikassa presidentin linnan ja yliopiston edustalle ja kävelimme vielä vanhan kaupungin halkaisevaa Piles-katua Pyhän Annan tiilikivikirkolle. Aamun pilvinen mutta lämmin sää oli muuttunut kirkkaaksi auringonpaisteeksi ja helteessä saimme sitten viettää seuraavankin päivän. Kierroksen tässä vaiheessa oli aivan pakko löytää juotavaa ja varjoa. Sopivasti Ustizan taiteilijakaupunginosan portilla oli pieni ulkoilmabaari avaamassa oviaan, joten nostelimme tuolit ulos joen rannan varjoisten puiden alle. Kahvin suodattelu kuppi kerrallaan olisi kestänyt liian kauan joten jouduimme tyytymään enimmäkseen olueen. Vielä ehdimme ajaa bussilla vanhan kaupungin toiseen päähän Aamun portille (vanha Vilnan kaupungin portti), jolla on esitteissä ja korteissa paljon kuvattu kultainen madonna.

Vilnassa olisi ollut oppaamme mukaan 50 kirkkoa ja Maija olisi varmaan vienyt meidät kaikkiin. Nyt meille riitti kuitenkin vierailu vain muutamassa mutta hyvin erilaisessa kirkossa. Taisimme nähdä tällä retkellä kaikkien isoimpien kristillisten kirkkokuntien kirkot, katolisen, ortodoksisen ja reformoidun. Vilnassa oli onnistuttu pitämään monia kirkkoja kulttuurihistoriallisin perustein kirkkokäytössä myös neuvostovallan aikana, joten hyvin säilyneitä kirkkoja riittää.

Parin tunnin vapaan jälkeen kiipesimme taas bussiin ja vuorossa oli ruokailuelämys Marcellukes Cletis-nimisessä paikassa Tusculenu-kadulla. Korkeiden asuntokerrostalojen välistä löytyi maalaishenkinen taverna monine hauskoine yksityiskohtineen ja perinneruokineen. Keiton ym. ohella saimme syödäksemme Zeppeliinejä, jotka ovat mannapuuron tyyppisestä kuoresta ja jauhelihatäytteestä koostuva ilmalaivan (tai amerikkalaisen jalkapallon) mallinen paikallinen erikoisuus. Paikka itsenään oli näkemisen arvoinen. Sokkeloisessa rakennuksessa oli mitä ihmeellisimpiä ja hauskimpia ratkaisuja: joissakin huoneissa mäntylankkuisten pöytien ja penkkien jalkoina oli käytetty (hevosvetoisia) kyntöauroja, WC:n pesuhuoneessa vesi tuli kuhmuraisten, kuparisen kahvipannun nokasta ja puusta ja narusta rakennetuilla kiipeilytelineillä varustettu huone oli selvästikin lastenkutsujen juhlatila.

Illalla, päivälliseltä palatessamme ja ennen jokaöistä ukkossadetta, ehdimme tutustua vielä Europa-ostoskeskuksen tarjontaan. Ostelimme kotiin tuotaviksi mm. paikallisia juomaerikoisuuksia: Suktinis-hunajaviinaa ja Palanga-balsamilikööriä, jonka raaka-aineissa on karpaloa ja pihlajamarjaa.

Perjantai 11.6. Vilnasta Trakain kautta Kaunasiin

Niin oli Vilna pikaisesti nähty (Vilnassa voisi viettää useammankin päivän) ja suuntasimme heti aamiaisen jälkeen Kaunasiin. Helpommin sanottu kuin tehty, sillä halusimme ajaa Trakain kaupungin kautta. Meidän piti päästä moottoritien E 85 sijasta samansuuntaiselle, tavalliselle maantielle ja Seppo sai tarjota koko joukolle useammatkin kierrokset Vilnan liikenneympyrässä ennen kuin oikea tienpää löytyi.

Liikenneympyrään mennessä pitää olla tarkkana, sillä opasteet ovat ennen ympyrää ja ympyrässä pyöriessä ei ole enää minkäänlaista viittausta, mihin mikään tienhaara vie.

Kaupungista ulos ajettaessa saattoi nähdä miten suuri kaupunki (550 000 as.) Vilna tosiaankin on: teollisuus- ja liiketiloja riitti tien varrella kilometrikaupalla. Vilnan lounaispuolella maastokin oli erilaista ja tie Trakaihin ja Trakaista Kaunasin suuntaan oli erittäin kaunis. Täällä oli hyvin kumpuilevaa ja vaihtelevaa kun pohjoisempana oli ollut aivan tasaista. Tasaiseksi maisema muuttui uudestaan, kun pääsimme lähemmäksi Kaunasia.

Trakain pikkukaupungilla on ollut merkittävä asema Liettuan varhaisemmassa menneisyydessä 1400-luvulta lähtien (<http://www.vilna.info/trakai.htm>). Tänä päivänä Trakain menneisyydestä on nähtävissä mm. erittäin kaunis tiilikivestä rakennettu linna Galve-järven keskellä. Linna on upeasti restauroitu ulkopuolelta ja sisätilojen restaurointi on käynnissä parhaillaan. Toinen Trakain alueen erikoisuus on karaimiinien alkuaan turkkilaisperäinen heimo. He ovat aikanaan tulleet Liettuaan suuriruhtinaan henkivartioiksi ja nykyään heitä on enää jäljellä parisen sataa henkilöä. Trakaissa on myös karaimiinien museo mutta tällä kertaa emme käyneet siellä.

Olimme Trakaissa parisen tuntia aamupäivällä ja Kaunasiin saavuimme klo 13 aikoihin. Ennen hotellihuoneiden saamista kävelimme Kaunasin vanhassa kaupungissa jonkin aikaa. Perjantai on perinteinen hääpäivä ja kirkkovihkiminen on tullut suosioon Liettuassa. Niinpä bongasimme useita morsiuspareja ja hääseureita, jotka olivat liikkeellä vanhankaupungin raatihuoneen torilla ja kirkkojen läheisyydessä.

Hotellilla kohtasimme pienen vastoinkäymisen, oikeastaan ainoan, ja jouduimme iltapäivän helteessä odottelemaan hotellihuoneitamme jopa parisen tuntia. Hotellimme Neris oli samalla viikolla muuttunut Radison Park Inniksi ja järjestelmät olivat vielä hiukan sekaisin. Hotelli oli tyyliltään moderni ja sellaisena hyvin edustava. Huoneet oli sisustettu tyylikkäästi mutta hieman epäkäytännöllisesti. Huoneiden odottelun takia Kaunasiin tutustuminen jäi melko vähiin tällä kertaa. Kaupungissa olisi ollut useita mielenkiintoisia museoitakin. Ruokailimme hotellilla ja sen jälkeen jäi vielä aikaa nousta köysiradalla ylös Zaliakalniskukkulalle. Kukkulan laella sijaitsevan valtavan Kristuksen ylösnousemuksen kirkon näköalatasanteelta oli upea näkymä yli koko kaupungin. Kaunasin pitkä kävelykatu Laisves aleja eli Vapauden katu oli juuri alkuillasta hiljainen mutta elämä vilkastui illemmalla, kun väki lähti uudelleen liikkeelle iltaa viettämään. (<http://plaza.fi/matkalaukku/ulkomaat/eurooppa/liettua/kaunas/kaunas-katkossa-keskella-liettuaa>)

Lauantai 12.6. Kaunasista Ristien kukkulan ja Rundalen linna kautta Pärnuun

Lauantaina lähdimme taas liikkeelle heti aamusta. Päivän aikana tutustuimme vielä kahteen hyvin mielenkiintoiseen kohteeseen, ensimmäiseen Liettuassa ja toiseen Latviassa. Päivä oli tuulinen ja aiempia viileämpi. Jossakin vaiheessa oli hieman tihkusadetta mutta ei haitaksi asti.

Ajoimme Kaunasista aluksi teitä E 85 ja E 67 ja sitten pienempää mutta hyväkuntoista tietä kohti Siauliai kaupunkia. Yhden kahvitauon virkistäminä saavuimme reilun 10 kilometrin päässä Siauliaista olevalle Ristikukkulalle pian puolenpäivän jälkeen. Kukkula on keskellä maaseutua ja peltoa. Sille on vuosisatojen ajan tuotu ristejä, osa hyvinkin suuria ja koristeellisia, vainajien muistoksi sekä pyyntö- ja kiitosrukousten eleenä. Neuvostovallan aikana ristit hävitettiin useaan kertaan mutta aina ristejä alkoi ilmestyä uudelleen. Viime vuosikymmeninä kukkulasta risteineen on tullut yksi Liettuan vapauden symboli. Erityisesti paavin

vierailu Ristikukkulalle vuonna 1993 nosti paikan tunnettuutta ja merkitystä. Tällä hetkellä ei tiedetä kuinka paljon ristejä on – arviot liikkuvat miljoonan ja kahden välillä ja määrä kasvaa jatkuvasti.

Kukkulan läheisyydessä on paikoitusalue ja matkamuistomyymälöitä. Sieltä voi ostaa erikokoisia ristejä ja monilla paikallisilla perheillä ja seurueilla oli mukanaan useampikin risti kun he astelivat kohti kukkulaa (http://www.litauen.se/index_fin.php?location=hill)

Ristikukkulun jälkeen reitillä kohti Latvian rajaa oli pitkiä suoria tasaisessa maastossa. Eräässä kohdassa arvioimme suoran tien päässä hämöttävän kirkon etäisyydeksi 5 km. Kolmentoista kilometrin kohdalla ajoimme lopulta kirkon ohi ja sitten suora taas jatkui. Ylitimme Liettuan ja Latvian välisen rajan klo 14 aikaan.

Klo 15 tienoilla saavuimme matkan viimeisen varsinaisen kohteemme, komean barokki- ja rokokootyyllisen Rundalen linnan pihaan. Linna on rakennettu 1700-luvulla venäläisen ruhtinaan kesäasunnoksi. Sen suunnittelija on oman aikansa kuuluisa arkkitehti, joka on suunnitellut mm. Pietarin keisarillisen talvipalatsin. Linnassa on 138 huonetta ja siihen kuuluu komea ranskalaistyylinen symmetrisesti kuvioitu puutarha. Ruokailimme linnan viehättävässä museohenkisessä pehtoorin talossa, Balta Majassa, minkä jälkeen teimme lyhyen kierroksen linnassa. Kyseinen kesämökki osoittautui henkeäsalpaavaksi – paitsi komeutensa myös kokonsa johdosta. Linnan 138 huoneesta noin 50 on avoimena yleisölle, osa on edustustilana ja lopuissa kunnostustyö jatkuu. Nykyisin Latvian valtion ylläpitämä linnaa kunnostetaan edelleen, restaurointityö aloitettiin 1973. Nyt pystyimme tekemään vain pikakierroksen osassa linnan upeita sisätiloja. Paremmalla ajalla Rundalen linnassa ja puutarhassa voisi hyvin viettää kokonaisen päivän.

Rundalesta ajoimme Bauskaan ja sitten olimmekin taas tiellä E 67, jota pitkin olimme 3 päivää aikaisemmin matkanneet kohti Vilnaa. Ajomatka illaksi Pärnuun oli pitkänlainen ja kuljettajaa vaihdettiin kun ajotunnit tulivat täyteen. Maijalla oli vielä paljon kerrottavaa Baltian maiden asioista. Lisäksi yhteensä 43 henkilön vitsivarastoissa oli runsaasti alueeseen ja sen historiaan liittyvää kerrottavaa. Monet hauskat naurut saimme virolaisen Maijan kanssa yhteisen itänaapurimme ja sen nyttemmin jo kaatuneen yhteiskuntajärjestelmän kustannuksella.

Viron puolelle saavuimme 19.30. Kahvitaulla rajalla olevassa kahviossa sai mukavasti vaihdettua jäljellä olevat litit ja latit pois. Pian rajan jälkeen vasemmalla on Viron ensimmäisen Presidentin Konstantin Pätsin muistomerkki hänen synnyinkotinsa paikalla. Matkalla vitsinkerronta jatkui osin rajalta hankittujen lasisten vitsikirjojenkin vauhdittamana. Jätimme Maijan kyydistä Pärnussa ja majoituimme yöksi hotelli Pärnuun.

Sunnuntai 13.6. Pärnusta Tallinnaan ja Saloon

Sateen ankeudesta huolimatta teimme Pärnussa pienen kaupunkikiertoajelun bussilla ennen kuin suuntasimme kohti Tallinnaa. Tallinnassa ehdimme hyvin tehdä virvokeostokset ja kierrellä kaupoissa. Sadekin muuttui tihkuksi ja laantui lopulta kokonaan ennen Eckerö Linen M/s Nordlandian lähtöä klo 16. Salossa oltiin illan jo alkaessa hämärtyä. Viiden päivän matkalla ehti nähdä monenlaista ja tuntui kuin olisi ollut pidemmälläkin reissulla.

